

Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.**NARODNI****DNEVNIK****Upravništvo:**

Schillerjeva cesta št. 3.

Naročnina znaša za avstro-

ogrske dežele:

celoletno . . . K 25—

polletno . . . K 12:50

četrletno . . . K 6:30

mesečno . . . K 2:10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inzerate) se

plačuje od čveterostopne

petit vrste po 12 h, za

večkrat natis primeren

popust.

Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 55.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, dne 9. marca 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

**Klerikalci in boj za pred-
sednika zbornice.**

Slovenskim klerikalcem se je posrečilo spriditi vsako resno akcijo Slovanske jednote v boju za slovanskega predsednika zbornice. Naši klerikalci so dobro računali, da bi za Masaryka glasovali vsi češki meščanski in soc. dem. poslanci izvzemši klerikalcev, vedeli so, da bi se dalo doseči zanj tudi precejšnjo število poljskih naprednjakov, poljske soc. demokrate, Rusine, zioniste, Ramune in Italijane ter morda celo nemške soc. demokrate in da bi bila na tak način kandidatura profesorja Masaryka nemškemu kršč. soc. Pattainu zelo nevarna. Našim klerikalcem je bilo, kakor je pisalo „Češko Slovo“, „Pattainovo rimstvo bližje nego Masarykovo češtvo“, zato so se z vso silo tej kandidaturi uprli z izgovorom, kakor piše „Slovenec“ in potrjuje dr. Koroščeva izjava, da se niso hoteli „Jugoslovani izpostaviti odiju tako ostrega nasprotstva proti kršč. socijalni stranki, katera zavzema baš v hrvaškem vprašanju in osobito v zadevi trializma stališče, ki je Jugoslovanom zelo prijazno.“ Kako jalov je ta izgovor, sodi lahko vsakdo po tem, da bo treba še najmanj **trideset do petdeset let** trdih bojev proti vsem Nemcem neizvemši kršč. socialcev, kateri se v odločilnem trenutku gotovo ne bodo čutili obvezane po Liechtensteinovi izjavi v debati o aneksijski predlogi, predno bomo dosegli ono državno pravno ureditev jugoslovanskega dela avstroogrske monarhije, katero zdaj ti gospodje tako nekako približno označujejo s trializmom. In temu uspehu daljne bodočnosti na ljubo, žrtvujejo naši klerikalci uspeh, ki bi ga v resnici slovanska politika lahko že v tem trenutku priborila. O lažnjivosti in neodkritosrčnosti tega izgovora nam še posebno priča tudi dejstvo, da bi bil slovanski predsednik avstrijskega parlamenta že sam na sebi živ dokaz slovanske večine v avstrijski državi ter prvi korak k udeležitvi novega, slovanskega kurza v notranji politiki te države. Zedinjenje jugoslovanskih dežel in narodov avstroogrske monarhije v autonomno državno skupino pod žezlom Habsburžanov pa tako dolgo ne bo mogoče, dokler se slovanski upliv v notranji in vnanji politiki države ne uveljavi. O tem pa tako dolgo ne more biti govora, dokler se ne konsolidira slovanska večina v parlamentu ter ne pokaže svoje volje do moči in do vodilne vloge v državi. Izvolitev slovanskega predsednika bi bil prvi tak izraz slovanske konsolidacije, prvi pojav slovanske volje do moči in do vodstva in torej tudi prvi, neobhodno potrebni korak k trializmu.

Klerikalci pa, katerim ni niti do Slovanstva niti do Jugoslovanstva, ampak samo do vlade rimskega duhovstva

nad razcepljenimi narodi avstroogrske monarhije, pravijo svojim „ovčicam“, da se nočejo ostro postaviti proti nemškemu kršč. socialcem, ker so baje Jugoslovanom prijazni in naklonjeni „trializmu.“ Ovčice jim bodo to verjele, kdor pa hoče s svojo glavo misliti, ta vidi v tem sklepu zopet jasen dokaz, da stoji klerikalizem na poti vsaki narodni in demokratični politiki, da ovira ves zdrav razvoj in napredek posameznih narodov in cele monarhije ter v vsem in povsod zasleduje samo svoje prav posebne koristi, ki pa stoje v ostrem nasprotstvu s koristimi naroda, kateremu so se vsilili za voditelje in osrečevalce.

Zgodovina nas uči, da so klerikalci dosedaj še vsak narod moralno, kulturno, politično in gospodarsko vničili, nad katerim so zavladali. Ta usoda čaka tudi nas, ako jih ljudstvo še v zadnjem trenutku ne spozna in se jih ne otrese. Zato pa kličemo vsem, katerim je zdrava politika in zdrav razvoj ljudstva na srcu: mislite s svojo glavo, trezno, primerjajte njih dejanja z njih besedami, mislite na posledice njih početja in po tem se ravnajte.

Volitev novega predsednika avstrijske zbornice vam daje v to povoda dovolj, daje vam pa tudi slutiti, komu bode služila Slovanska jednota, ako še nadalje ostane pod vodilnim uplivom klerikalcev in ali bi ne bilo bolje, da se čimprej razide predno še napravi slovanski in še posebno jugoslovanski politiki preveč škode.

**XI. — VIII. plačilni razred
državnih uradnikov in
učiteljstvo.**

(Piše učitelj A. P.)

Dalje.

V.

Kakšna je pa — po mnenju g. sp. dr. K. T. — „zadovoljiva“ (!) gmotna pozicija štajerskega učiteljstva, kaže beda štajerskega učiteljstva, ker ima slabše plače kot državni — služabniki.

Beda v pravem pomenu besede vlada v naših vrstah, in četudi jo prikrivamo na zunaj, kolikor se da, da si ohranimo toli potrebni ugled, vendar je že celo nastala prislovica: „Ubog je kot ljudski učitelj“.

Draginja raste od dne do dne, potrebno je bilo, da so se vsem stanovom zvišale plače. Duhovniki, ki nimajo rodovine, imajo pa sicer bero in pristojbine, so dobili od države milijone; uradnikom, ki imajo sicer večje plače nego učiteljstvo, so se regulirale lani plače in še celo služabnikom, ki nimajo študij in ne mature, so se zvišale plače tako, da imajo več nego učitelj. V marsikaterem kraju ima ne le državni, temveč tudi šolski občinski sluga lepše dohodke ko učitelj. Častniki imajo sicer boljše plače kakor uradniki, in vendar je pereče dnevno vprašanje, da se oficirjem draginji primerno zvišajo plače. Rokodelci so podražili svoje izdelke; advokati in zdravniki so povišali svoj tarif; le učiteljstvu ne marajo deželni zbori regulirati plač ter jih odslavljaajo kot nadležne berače.

Statistični urad na Dunaju izkazuje 55.479 učnih oseb na avstrijskih ljudskih šolah, od teh jih ima

2062 oseb manj kot 600 K plače,
19613 „ od 600 K do 1200 K plače,
20110 „ „ 1200 „ „ 2000 „ „
in le 13.694 oseb ima nad 2000 kron letnih dohodkov!

Štiri petine vsega učiteljstva ima manj kot 2000 K in skoraj polovica vsega učiteljstva manj kot 1200 kron. In s tako beraško plačo naj izobražen mož, ki je dovršil učiteljske, napravil maturo in usposobljenostni izpit, preživlja sebe, svojo družino, si naj kupuje sredstva za nadaljno izobrazbo, naj daje študirat svojo deco ter naj plačuje še narodni in stanovski davek!

Po mnenju g. dr. K. T. ne tiči najhujša in „najobčutljivejša krivica v skromnih prvotnih plačah“, resnica pa je, da so baš prenizke začetne plače pogubonosne za učitelja. Za bornih 60 K mesečno naj učitelj, ki je dovršil učiteljske in napravil maturo, svojemu stanu primerno živi in se oblači. Vsled nezadostne plače se ne briga mlad učitelj tako za svojo nadaljno izobrazbo, kakor bi se moral, kajti, če hoče v samotni vasi čitati in se izobraževati, si mora kupiti knjige in liste, ker na deželi mu niso na razpolago knjižnice in čitalnice. Ker si pa ne more nabaviti izobraževalnih sredstev, gre pač v družino, na lov in v — gostilno. In tako pride na razna stranska pota in posledica so dolgovi, ki ga tlačijo, ki jemljejo ugled njemu in vsemu stanu. Marsikateri talent se izgubi in marsikateri značaj se pokvari baš radi prenizkih začetnih plač učiteljstva. Malodušnost se polasti mladega učitelja in mlade učiteljice, ki prideta navdušena za vse dobro in lepo iz učiteljskega, ki snujeta načrte, kako bodeta delovala za prosveto naroda, ker ju materijelne skrbi prehudo stiskajo. Namesto veselja do dela se naseli v srce bridkost in razočaranje in tako postanejo brezbrizni filistri.

Dalje prihodnjic.

Politična kronika.

a Avstro-srbski spor. Kakor znano je avstrijski poslanik v Belemgradu ministru vnanjih reči dr. Milovanoviću izjavil, da avstr. in ogrska vlada z obzirom na položaj ne moreta parlamentarnim potom rešiti vprašanja o trgovinski pogodbi s Srbijo, da je A.-Ogrska, kakor hitro izve, da je Srbija svojo politiko glede Bosne in Hercegovine spremenila, pripravljena stopiti v pogajanja o trgovinski pogodbi in o železniških zvezah naravnost s Srbijo. Vse velesile so v tem edine, da pogajanja o trgovinskih pogodbah nikakor ne spadajo na evropsko konferenco in da mora biti to vprašanje rešeno direktno med dotičnima državama, katerih se tiče. To stališče je tudi srbska vlada sprejela ter bode o tem poročala v skupščini. Vsa druga vprašanja, ki so v resnici mednarodnega

značaja, pa pridejo pred konferenco velesil.

o Konstituiranje zbornice. Voditelji nemških strank so se pogodili v tem smislu, da ostane posestno stanje glede predsedništva zbornice in odsekov kar se Nemcev in ostalih strank izvzemši Jugoslovanov tiče, nespremenjeno. — Predsednika dobe torej zopet krščanski socijalci, tudi drugi podpredsedniki bodo zopet izvoljeni, glede podpredsednika Pogačnika ostane v veljavi prejšnji sklep, da se na to mesto voji alternativno vedno član kake manjše stranke. Po tem soditi, bodo to pot mesto Jugoslovanov v predsedstvu zastopani Italijani ali Rusini. V tem so baje vse nemške mešč. stranke, Poljaki in soc. demokratje sporazumljeni.

o Nemški veto ostane v veljavi. „Korresp. Centrum“ je poročala, da bode min. preds. v svojem govoru v prvi seji izjavil, da vlada nikakor ne kani se udati kakemu vetu s katerekoli strani, ali se pa tudi ustaviti pred njim, da se bode mariveč strogo držala na zakon in pravo in se po tem ravnala. V konferenci nemško-naprednih klubovih predsednikov je pa, kakor listi poročajo, baron Bienerth odločno tajil, da hoče podati tako izjavo. Z drugimi besedami: veto nemških strank bode „močni“ Bienerthovi vladi nad vse, nemška samovoljnost bode tudi še nadalje nad zakonom in pravom!

o Rusini o novem poljskem ministru-rojaku. „Dilo“ se pritožuje proti temu, da je bil imenovan za ministra za Galicijo zopet Poljak, kateri bode v svetu krone zastopal samo en del prebivalstva in sicer Poljake ne pa tudi Rusine. „Dilo“ napada zato vlado ter poziva rusinske poslance, naj bi se po tem ravnali ter temu primerno uravnali svoje postopanje proti vladi. Poleg tega poziva „Dilo“ ministra Dulembo, naj tudi v rusinskem klubu razloži, kako hoče v kabinetu zastopati interese obeh narodnosti, torej tudi interese Rusinov.

a Slovanska jednota je kakor „Diplomat. Korresp.“ poročala, razdelila svojo obstrukcijo tako, da se bode v 10 sejah pred Velikonočjo razpravljalo o čeških in jugoslovanskih nujnih predlogih, dočim ostane 10 sej prostih za vladne predloge o rekrutih itd.

o „Velezdzajska“ pravda v Zagrebu. „Agr. Tagblattu“ poročala iz Budimpešte nekdo, ki stoji v tesni zvezi z vlado in ki pravi, „da je bila srbska pravda lanske jeseni še politična potreba, da je pa danes popolnoma odveč. Pravda bi mogla biti takoj ustavljena, ker je postala za Dunaj že popolnoma brez pomena. Pravda se bo gotovo izvedla do konca, da se s potlačitvijo ne kompromitira hrvatske vlade.“

o Ogrska kriza. Včeraj so imeli 48 niki konferenco, na kateri se je sklenilo, da, ako se pogajanja za kartelno banko ne sponesejo, se ima takoj zahtevati samostojno banko ter se bode izreklo ministru Kossuthu popolno zapanje. Wekerle vidi, da je konec koa-

licije, zato hoče krizo pospešiti. Tekom tega tedna pride na Dunaj poročat cesarju o položaju s trdnim namenom provocirati brez obzira na pogajanja strokovnih referentov o bančnem vprašanju principijelno odločitev. Rad bi spravil pred svojim odstopom še samo davčno reformo in zvišanje kongruence pod streho ter se zapisal tako svojim velikaškim prijateljem v hvaležen spomin. Na njegovo dedščino se pripravljata pa Kossuth in Justh, katera bodeta, kakor obljubljata, izvedla popolno osamosvojitve Ogrske ter že 1910. l. ustanovila samostojno ogrsko banko. Utegne pa priti čisto drugače in sicer nov razpor med krono in stranko neodvisnosti, ki ima sedaj večino v parlamentu. Nedavno je bil nekdanji minister Kristoffy pri kralju v avdijenci in kmalu potem tudi pri prestolonasledniku. Kristoffy je predlagal svoje dni uvedbo splošne, tajne in jednake volilne pravice. Njegov program je tudi danes na kratko ta: uvedba splošne, tajne in jednake volilne pravice, razpis volitev. Ljudskemu parlamentu se predložijo v rešitev vprašanja o skupni armadi in banki, katera mora ostati skupna. Kristoffy uživa tudi danes popolno zaupanje krone in bode igral morda v bodočnosti veliko ulogo na Ogrskem.

v Ogrsko. Stranka 48 nikov in oni politiki, ki zagovarjajo samostojnost Ogrske, se bodo združili s stranko neodvisnosti v vseh vprašanih tikajočih se državne banke. Ustavoverna stranka pa priporoča, naj se z obzirom na to, da je nemogoče izvesti načrt o kartelni banki, za dve leti podaljša privilegij banke in sedaj izvede najprej volilno reformo, naj se razpišejo nove volitve in naj se bančno vprašanje predloži novemu parlamentu.

v Srbsko-bolgarska carinska zveza. Rusija je sprožila idejo, naj bi se med Srbijo in Bolgarijo sklenila carinska zveza na temelju jednakega načrta od leta 1904, (ki je bil vsled vmešanja a.-o. ministra vnanjih rečij Goluchowskega prepričan in vsled česar je nastala carinska vojska med Srbijo in A.-O.). Srbskim pridelkom bi se na temelju te zveze odprla pot do bolgarskih luk na Črnem morju in bi se na ta izvoz naložile le minimalne carine.

v Volitve v Italiji so končane. Končni rezultat kaže, da ostane prejšnje stanje malone nespremenjeno; vlada bo imela tudi v novi zbornici večino. Klerikalci, ki so se to pot vrgli z vso silo v volilni boj, so povsod podlegli, dosegli so le neznatne manjšine.

a Jezikovno vprašanje v Dalmaciji. Vlada, v kateri sedi, kakor „Slovenec“ pravi, Jugoslovanom in trializmu naklonjeni kršč. soc. dr. Weisskirchner, je izdala naredbo, da morajo vse štampilje poštne uradov v Dalmaciji nositi samo go datum brez vsakega drugega teksta. Pošte spadajo v področje trgovinskega ministerstva, kateremu je na čelu minister Weisskirchner. Ta naredba je izšla prav pred volitvijo predsednika parlamenta in je menda že anticipatna nagrada slovenskim in hrvatskim klerikalcem za njih izdatno podporo Pattai! Radovedni smo, kako bodo ti bodri „jugoslovanski politiki“ našemu „dobremu in vernemu“ ljudstvu razložili to najnovejšo priboritev v dobi nam in trializmu tako naklonjenega kršč. soc. Weisskirchnerja! Za take prijatelje jugoslovanstva je pač res vsaka žrtev malenkost. Kaj ne da g. Korošec?

a Izdaja blagajniških nakaznic. Finančno ministerstvo je iz svoje moči sklenilo izdati za 220 milijonov blagajniških nakaznic splečnih v treh letih, čeprav bi bilo lahko izdalo za to svoto rente, za kar ima že zdavnaj dovoljenje parlamenta. To postopanje je vzbudilo odpor vseh strank, posebno

nemških, čeprav so vladne stranke. Večina kontrolne komisije državnih dolgov je sklenila, da emisijo teh blagajniških nakaznic kontrasignira. Proti temu je mladočeški član komisije posl. Kaftan protestiral in podal resolucijo, v kateri pravi, da ta komisija nima na temelju zakonov pravice kontrasignirati namepravane emisije blagajniških nakaznic brez ustavnega odobrenja. Češki klub se bo jutri pečal s tem vprašanjem. Slovenci so poslali v ta odsek Slovenske jednote patra Korošca! Dr. Korošec nima o tem vprašanju niti pojma; edini ki bi slovenski klub mogel v resnici stvarno zastopati v tej komisiji bi bil dr. Hočevar — pa tega niso volili. Tako se dela „smotrena, stvarna“ politika v klerikalni stranki. To smo hoteli samo pibiti.

Dopisi.

b Gornja Savinska dolina. Tako dobrega sadnega leta, kakor je bilo l. 1908., pač tukaj pri nas ne pomnijo najstarejši ljudje. Saj je bilo pa tudi vsako drevesce tako obloženo s sadjem, da se je pod težo obilnega blagoslova kar šibilo. Zato je pa tudi nekatere skrbelo, če bode mogoče kaj sadja prodati ali ne. Pa proti vsemu pričakovanju je bila letos v naši dolini sadna kupčija tako živahna, kakoršne bi se pač nihče ne bil nadjal. Že meseca oktobra, ko je dozorelo prvo bolj zgodnje sadje, se je pričelo isto kupovati in pošiljati v daljna mesta. Ta kupčija se je pa čedalje bolj oživela, kajti se je po celej naši dolini sadje neprestano kupovalo in spravljalo v Mozirje, odkoder so se dan za dnevom pomikali do vrha z zaboji polnimi sadja naloženi vozovi proti železniški postaji Rečica ob Paki, kjer se je potem vse to sadje spravilo v pripravljene železniške vozove. Dasi sadje ni imelo tiste visoke cene, kakor l. 1907., so ljudje pri ogromni množini vendar kaj lepe zneske zanje prejeli. Da se je pa sadna kupčija pri nas tako lepo razvila, in da se je vse naše sadje prodalo, za vse to ima največ zaslug g. R. Pevec, trgovec v Mozirju. On je našemu sadju odprl pot v najdaljšje kraje. Za to njegovo vsestransko prizadevanje, spraviti naše pridelke v denar, mu moramo pač vsi hvaležni biti in ga tudi vsak po svoje podpirati. Mi vsi pa imamo v tem zagotovilo, da bodedo svoje sadje vedno lahko prodali, ako ga bodedo le dovolj imeli in ako bode tudi dovolj lepo in trpežno. Da pa dobimo svojemu sadju v trgovini veljavo in ugled, je potrebno, da se z vso vno poprimemo umnega sadjarstva. Poslušajmo torej v tej stroki dovolj izvedene in za blagor ljudstva vnete moške, kateri nas neprestano s svojim uspešnim delovanjem kakor tudi s primernim poukom kličejo na delo. Tako je bilo letos v naši dolini že več predavanj o umnem sadjarstvu. Pri teh predavanjih so se nam kazale in vsestransko opisale tiste sadne vrste, katere so si že po svojem okusu in po svoji trpežnosti v svetovni sadni trgovini veliko veljavo pridobile in katere tudi, kakor to uči skušnija, v našem planinskem obnebu izvrstno uspevajo. Znanost je nikakor ne bomo sadili in cepili kar vse, kar nam pride pod roko, temveč bomo vestno izbirali in le priznane dobre sadne vrste zasajali in razmnoževali. Le tem potom se bode pri nas sadjarstvo, kateremu naša zemlja kakor naše obnebe tako močno ugaja, povzdignilo do tiste stopinje in veljave, katero po vsej pravici zasluži. Smelo pa trdimo že danes, da je sadjarstvo v naši dolini eno prvih in najimennitnejših kmetijskih strok in povsem vredno, da se ga s celim srcem poprimemo. Ne oziraje se na to, koliko nam koristi doma, bodisi, da si naredimo dobro in okusno pijačo ali ga drugače porabimo, nam isto obeta tudi kaj lepe in znatne dohodke. Prepričani smo tudi, da si bodo po dovolj razvitem umnem sadjarstvu prebivalci gmotno toliko opomogli, da bodo lahko pošteno izhajali in da jim ne bode treba v tolikem številu, kakor sedaj, zapuščati domače kraje ter si iskati nove domovine v daljni Ameriki.

o Iz Ljutomera. V graškem revolverlistu „Tagblatt“ piše v štev. z dne 23. febr. 1909. nek tukajšnji „german“, kako krasno je baje uspela

edina prireditev ljutomerskega „Heilvolka“ v tem predpustu, pri kateri so žvižgali kanarčki — belgijci, in se širokousti objednem, da mi ljutomerski Slovenci nikdar ne moremo sličnega prirediti. Da pa mi v prireditvah daleč nadkrilujemo Nemce, smo pokazali ta predpust.

Zabavni večer pevskega društva dne 14. febr., ki se je vršil pod priznano spretnim vodstvom g. Zacherla, se je zvršil v splošno zadovoljnost. Mešani zbori, solospevi gđ. Škrlečeve in Repičeve in g. Zacherla, koje je spremljala gđ. Hercogova na glasovirju, želi so obče priznanje; gđ. Škrlec in Repič sta morali na obče zahtevanje celo ponavljati. G. Muršec s komičnim prizorom „Cestni gigerl“ se je posebno odlikoval in žel obče priznanje. Tudi šaljiv kuplet g. Rajha se je dopadel. Tudi ostale točke programa so se dobro izvedle. Splošna je želja, naj pevsko društvo kmalu zopet nastopi.

V soboto dne 20. febr. nas je vabila v prostore g. Seršena znana belatinska godba, katero je najel „Murski Sokol“ za svoj ples. V od slikarja g. Horvata okusno ozaljšani dvorani so se vrteli pari do ranega jutra v animiranem plesu. Žal da zaradi slabega vremena ni bilo tujih gostov.

Krono vsem predpustnim zabavam je podala čitalnica na pustni terek s kostumnim venčkom, kojega pavze so bile izpolnjene z raznimi šaljivimi prizori, kakor „ko je izšla prva številka ptujskega Štajerca“ itd. Spretnemu vladarju vseh norcev, princu Karnevalu, ki si je s svojim šaljivim prestolnim govorom pridobil simpatije vseh, se je klanjala ruska policija z anarhisti, pristen germanski vitez — se ni sramoval kot naši posiligermani priti na našo slovensko prireditev — lički Hrvat s svojo lepo ženo, kradljivi španski cigan, ki je povzročil mnogo zabave in tatvin, s svojo lepo ženo, Črnogorec, dva odposlanca peklenskega vladarja itd. Kratko rečeno, zabavali smo se izbornu, za kar gre v prvi vrsti zaslug predsedniku Čitalnice g. Čehu.

Ker so bile vse godbe oddane, nam je pomagala iz zadrege ga. Seršen, ki je igrala neumorno komad za komadom na glasovirju plesaželnim parom, in težko smo se razšli, ko nam je po polnoči izjavil princ Karneval, da je njegove nore vlade konec.

Na pepelnico sta se pokazali gospe Čehova in Seršenova kot izborni zdravnici za moške želodce z okusno garniranimi slaniki itd.

Gospodje nemškutarčki, zastopniki ljutomerske nemške „inteligence“, — katero gostilničar Koki s sodnimi svetniki vred iz gostilne meče, — prav vam dam v tem, kar ste v „Tagblattu“ pisali, da niso naše prireditve „nicht einmal annähernd ähnllich gelungen“ (niti približno podobne) Vašim, ker so naše desetkrat boljše.

O nas nihče ne poje, kot je gosp. Muršec o vas:

„B'la godba belgijska, b'lo godeev
štirnajst,

„Na vstopnini nabrali so kronic
enajst,

„Vsi fraki so bli — —“ itd.

Kar smo priredili mi, je bilo prirejeno s skromnimi našimi sredstvi in nismo fehtali kot vi okoli po „rajhu“, da ste mogli toliko denarja „zatromlati“, da ste nas lahko s kanarčki izzivali. — Razumeli?

Pripomnim naj še, da je po najnovejši vesti naš ljubljenec Duller omedlel, ko je slišal, koliko mora k deficitu tega nemškega „Heilfesta“ prispevati.

a Shod narodne stranke v Rušah. Nič kaj si nismo obetali od shoda, ki se je priredil v nedeljo v gostilni g. Jožefa Muleja v Rušah. Že v dolini je $\frac{3}{4}$ m snega, pri višje ležečih kmetijah pa ga je čez 1 m. V nedeljo je bilo res izvanredno lepo vreme, pa tolike udeležbe se nismo nadjali. Vsi gostilniški prostori so bili nabito polni. Najmanje 150 oseb je že nestrpno čakalo prihoda gg. govornikov in sicer gg. dr. Vladimirja Serneca in dr. L. Pivko-ta.

G. Viktor Glaser pozdravi zborovalce in posebej še gg. govornika, izrazi veselje nad tako častno udeležbo v kljub strogi zimi, imenuje svojim namestnikom g. Alojzija Glaserja, zapisnikarjem g. D. Lesjaka ter rediteljema gg. Drag. Lingelja in Mih. Serneca.

Ko nastopi g. dr. Sernec, nastane grobna tišina. Nisem kmalu kje videl take discipline pri shodih kakor tokrat v Rušah. Govornik je v razumljivi in poljudni besedi pojasnil sedanji politični položaj. Povedal je, zakaj je „nagnal“ ministerski predsednik poslance domu, kakšne nemško-nacionalne ministre imamo sedaj, kako so bili klerikalni poslanci zoper slovenskega ministra krajana in da se je skovala „Slovenska jednota“. Z največjo pazljivostjo so zborovalci poslušali govornikovo razpravo o starostnem zavarovanju. Povedal je končno, da je predloga sprejemljiva za delavce in z majhno izpovedjo tudi za obrtnike, nikakor pa ne za kmeta, kajti stroški bi bili za njega tako veliki, da bi jih majhen in zadolžen posestnik nikakor ne zmoget. Narodna stranka bode vsikdar delala za starostno zavarovanje tudi za kmeta, a prispevki se morajo znižati. — Govornik je dalje omenil žalostne dogodke v Ptujju in Ljubljani in mačehovsko postopanje vlade s Slovani sploh, najbolj pa z nami Slovenci in Hrvati, ki smo bili sto in stoletja mogočen in neprodiren jez na jugu naše države napram navalom divjih Turčinov.

Viharno ploskanje in živijo-klici so omevali po dvorani, ko je končal govornik.

G. predsednik se zahvali v imenu zborovalcev ter vpraša navzoče, če želijo besede. Oglasi se g. Dragotin Švelgelj, ki predlaga resolucije (deloma že včeraj objavljene). Sklenilo pa se je še sledeče:

Današnji shod izreka popolno zaupanje izvrševalnemu odboru Nar. str. ter ga prosi, da še nadalje deluje tako uzorno, nesebično in požrtvovalno.

Predsednik da resolucije na glasovanje. Sprejmejo se enoglasno in z navdušenimi živijo-klici.

Predsednik podeli besedo drugemu govorniku g. dr. Pivkotu. Ta gospod Rušanom ni več neznan. Kako nas je navduševal pri ustanovitvi ljudske knjižnice! Zato ga je tudi vse do zadnje besede mirno poslušalo. Podal je pregledno sliko zgodovinskega razvoja našega naroda od Marije Terezije do l. 1848. Ko je končal in obljubil ob drugi priliki nadaljevati, so mu v zahvalo zadoneli veseli živijo-klici.

Končno predsednik opetno zahvali gg. govornike za trud, posebno zahvalo pa izreče z navdušenimi besedami ljubim zborovalcem, ki so prišli na današnji shod v tako lepem številu, pazljivo in mirno poslušali ter s tem pokazali, da so zavedni Slovenci. (To poročilo je tudi najboljši odgovor na abotno poročilo ljublj. „Slovenca“, da je bilo na shodu kakih 40 oseb. Somišljeniki, povejte to smešno obrekovanje vsem udeležencem, saj je prelep dokaz resnicoljubnosti duhovniškega časopisja! Še boljše je pa poročilo včerajšnje „Straže“. Pravi, da je govoril dr. Sernec iz — Celja! Že ta laž kaže, da je celo „Str.“ poročilo absolutna izmišljotina, ki ima edino le namen — obrekovati Narodno stranko. Da mariborskega duhovništva ni sram takih povrh še nerodnih laži!)

Štajerske novice.

Ustanovitev konservativne stranke izrabljajo sedaj klerikalci prav po svojo. S tem, da so se udeležili ustanovnega zbora konservativne stranke nekateri moške, ki veljajo za naše somišljenike, uprizarjajo sedaj celo hujskarijo. Ako so to dotičniki storili, so šli v Ptuj kot zasebniki ali na željo svojih tovarišev — kar sme vsak prost in neodvisen državljan storiti. Mi nismo klerikalci, da bi se bali za svoje somišljenike, ako slišijo tudi še drugo plat zvona. Narodna stranka pa — samo ob sebi umevno — ni nikogar pooblastila, da bi na ptujskem zborovanju dajal kakoršnekoli izjave v imenu stranke. Vsa klerikalna pisarija je le smešno obrekovanje, ki zasleduje prezorni namen hujskati nas na konservativce, konservativce na Nar. stranko in nevedne klerikalne ovčice na oboje. To je stara jezuitska politika, od katere imajo dobiček le — tujci in pa klerikalni kolovodje.

b Slab spomin ima g. Vlado Pašenjak, dasi je drugače znan kot ne-

omahljiv in trden značaj. Trdi, da že eno leto ni bil pri „nadvojvodi Ivanu“ v Mariboru. Kaj pa je bilo tiste dni v adventu ali novembra, ko se je vršila seja odbora „Km. zveze“ glede kompromisnih deželnozborskih volitev?

b **Licitaclja.** „Slovenec“ poroča, da je bilo na nedeljskem Benkovičevem shodu 250 ljudi; „Straža“ govori o 300; „Slov. Gosp.“ bo gotovo poročal o 350, „Naš dom“ pa o 400 zborovalcih. Škoda, da še ni več licitantov!

b **Na Jožefovo priredi,** kakor običajno, na svoj društveni praznik „Slovensko delavsko podporno društvo“ v Celju v „Skalni kleti“ veselico, na katero se že sedaj opozarja.

v **Shod obč. volilcev** sklicujejo celjski Nemci v Nemški dom. Hočejo pred volitvami potolažiti one nemške meščane, ki bi ne bili zadovoljni z jednim ali drugim vsenemškim kimovcem v obč. odboru.

b **Socijalisti** se ne udeležijo obč. volitev v Celju. „Arbeiterwille“ pravi, da bo de draga voda, drag plin in četudi posredno zvišane doklade same storile svojo dolžnost. Na to pa v — Celju ni misliti. Glavni hujskači plačujejo itak lahko svoj davek — abožnejši meščani pa se ne upajo ganiti, da bi se jih ne označilo za „izdajalce“ svete nemške stvari. In tako se bo de veselo naprej gospodarilo. *Apres nous le déluge!*

v **Bralno društvo na Bregu** je priredilo v nedeljo v prostorih g. Plojeve na Bregu prav dobro vspel roditeljski sestanek. V natlačeno polni sobi se je zbralo mnogo za vzgojo svojih otrok vnetih okoličanskih roditeljev. Prav obilo so bili zastopani Brežani. Opazili smo tudi za mladino zelo vnetega g. nadučitelja Brinarja iz Gotovelj. Po pozdravnem nagovoru predsednika g. učitelja Voglarja, ki je med drugim omenil, da je izobrazba zelo potrebna vsakemu človeku in da bi se še večkrat in še v obilnejšem številu, posebno okoliški starši, sešli k takim koristnim sestankom, je govoril g. učitelj Krajnc iz Celja nad uro trajajoč govor v priprostitih, ganljivih besedah. Njegove prepričevalne, z resničnimi iz življenja vzetimi dogodki prepojene besede so segle marsikateri materi globoko v srce, kar so očito pokazale s solzami v očeh. Marsikdo si je včeraj izprašal vest in tudi trdno sklenil, se ravnati po pravih načelih vzgoje pri svojih ljubljenskih. Govorniku so bili navzočniki zelo hvaležni, kar mu je pričalo vsestransko čestitanje. Želeli in prosili bi, da bi nam okoliškim staršem g. učitelj Krajnc če večkrat povedal kaj za življenje koristnega. Po predavanju se je vprizorila burka: Prvič pri fotografu. Prav dobro sta pogodila svoje vloge gg. Terček in Žagar, kar so pričali smehljajoči in zadovoljni obrazi poslušalcev. Po igri se je razvnela prav prizrčna, živahna prosta zabava. Marljivim Brežanom kličemo: Le vrlo tako naprej.

b **Nova učna knjiga.** C. kr. naučno ministerstvo je odobrilo J. Brinarjevo „Slovensko čitanko za meščanske šole II. del“. Knjiga izide v kratkem v c. kr. zalogi šolskih knjig na Dunaju.

b **Deželni šolski svet** je imenoval za nadučitelja v Kozjem nadučitelja v Blanci g. Ivana Krajnika, za nadučitelja v Zg. Ponikvi učitelja v Šoštanjju g. Ant. Nerata, za defn. učiteljico pri Sv. Lovrencu v Sl. goricah prov. učiteljico istotam gđc. Fr. Bratanič, istotako v Št. Vidu gđc. Anico Bezjak. Začasno upokojena je učiteljica pri Sv. Tomažu Klementina Alt.

b **Zaprli so v Slovenjgradcu** osem fantov, ki so se nameravali izseliti v Ameriko, a še niso bili pri naboru. Imeli so s seboj tudi dvoje deklet. Orožništvo jih je zalotilo v hipu, ko so se sestali z agentom za potovanje.

b **Šoštanjski Stepischnegg** se že zanaša na Hohenburgerjevo moč in vpliv. Poprej je dobivala občina Sv. Andraž pri Velenju redno slovenske dopise od sodnije; sedaj je dobila nenkrat nemškega, in ker ga ravnajoč se po sklepu obč. sveta ni rešila, ji je ukazalo okrajno glavarstvo v Slovenjgradcu, da mora to storiti. Proti temu ukazu okrajnega glavarstva se je vložil priziv.

b **V Oplotnel** se vrše občinske volitve 15. in 16. marca. 15. marca voli 3. razred, 16. pa 2. in 1. razred.

b **Občinske volitve v Konjicah.** Združeni Slovenci so dobili pri večrajšnjih občinskih volitvah v 3. razredu 32 glasov, Nemci pa 152.

b **Častne občane** fabricira sedanja nemška večina pri Sv. Lenartu v Slov. goricah kar na debelo: 4. marca so bili pri seji obč. odbora imenovani za častne občane gg. dr. Baum, podpredsednik nemškega „Schulvereina“, dr. Delpin iz Ormoža, neki Vermout iz Maribora in neizogibni Wastian. To je nekako maščevanje za žalostni polom pri nameravani javni nemški ljudski šoli!

b **Velika skala** se je zvalila na cesto iz Melja v Št. Peter z znanega pečevja pri Dravi. Dobro, da ni bilo nobene nesreče! Potrebno bi bilo, da bi se nevarnejše skale razstrelile.

b **Za častnega občana** je imenovalo 15 občin v mariborskem okraju okr. glavarja Marija grofa Attemsa. Te dni se mu je slovesno izročila diploma.

b **Iz Št. Ilja** psuje sedaj „mladenič“ Žebot po mariborski „Straži“ tisto „človeče“, ki je pribilo v „Nar. Dn.“ njegovo „narodno“ zavest. Zagovora seveda ne ve nobenega; druge sumničiti je gotovo lažje in bolj „krščansko“ delo. Sicer pa ta človek ni vreden, da bi se veliko z njim ukvarjali.

b **Cilj nemškega dljaštva** je po izjavi nekega dijaka Maldeghema v „Gr. Tagbl.“: vse nemško od Belta do Adrije! In seveda potem vse pod vladno pruskih Hohenzollerncev! Pa še taki elementi govore o „veleizdajskih“ slovenskih knjigah.

Kranjske novice.

d **Odborova seja „Slov. Matice“** se je vršila dne 3. t. m. Iz odbora je izstopil ravnatelj Fr. Wiesthaler. Občni zbor „Sl. M.“ bo dne 19. aprila. Pri tiskanju letošnjih knjig se bodo uvaževale vse slov. tiskarne. Izda se „Bleiweisov Zbornik“, dalje dr. Prijateljjev prevod Puškinovega „Ognjegina“. Za l. 1910 se pripravlja obsežna publikacija o francoski dobi, dalje o ilirski dobi. Do l. 1912 bo izdelan opis „Štajerske“. Pripravlja se tudi obsežna „zgodovina slov. naroda“. Prevajanje iz slovanskih literatur se je organiziralo. Sl. M. izda zbrane spise dr. Fr. Mencingerja; dalje se sklone sistematično nabiranje narodnih rastlinskih imen.

d **Prepoved obiska „Narodnega doma“ v Ljubljani vojaštvu in častnikom.** O tej stvari smo svoj čas kratko poročali. Nemški časopisi so takoj pograbilo stvar in jo slikali tako, kakor da je bil povod tej prepovedi ples Nar. Del. Org., na katerem da se je vpilo „živela Srbija“. Niti policijski organi niti udeleženci plesa o tem nič ne vedo. Pač pa se je sedaj prišlo na sled, da je prišel na ta ples neki frajtar od domobrancev Hlebš, strasten soc. demokrat in nasprotnik N. D. O., kot vohun in agent provocateur. Ta je vojaško oblast nalogal, da se je klicalo „živela Srbija“, in prva, ki je itak take prilike komaj čakala, je takoj izdala dotično prepoved. Vse to pa iz jeze, ker se je na slovenske prireditve sicer vabilo častnike vseh polkov, ne pa tudi polka 27.

d **V seji občinskega sveta v Ljubljani** dne 6. t. m. je bil izvoljen za podžupana namesto odstopivšega dr. Bleiweisa dr. Ivan Tavčar s 25 od 26 oddanih glasov. — Sklene se tudi napraviti na Gradu restavracojo.

d **Pisatelj Ivan Cankar** se v kratkem naseli stalno v Ljubljani, kjer vstopi v soc. demokratično službo.

d **V Ljubljani** so se mudili v nedeljo srbski politiki Marinković, Joksimović in Kaclerović.

d **Imenovanje.** Dež.-sodni svetnik Anton Levec v Novem mestu je imenovan svetovalcem deželnega nadsodišča v Gradcu.

d **V Kostanjevici** je za župana znova izvoljen g. Lavoslav Bačar.

d **Trdovraten samomorilski kandidat** je Alojz Železnik iz Kranjskegore, pristojen v Radovljico; bil je možni uradnik pri okr. glavarstvu v Radovljici, kjer je bil pred kratkim odpuščen. Kmalu na to se je vlegel na progo, da bi ga vlak povozil, a se je preprečilo; pozneje si je prerezal žile, a se ga je tudi rešilo; drugi dan na to se je obesil, a tudi tokrat se ga je pravočasno našlo in spravilo zopet k življenju.

d **V Kandiji pri Novem mestu** je umrla tašča kranjskega dež. glavarja dr. Šukljeta, gospa Roza Rozina.

Koroške novice.

v **Volilno gibanje na Koroškem.** Tudi nemški kršč. socijalci so začeli postavljati svoje kandidate. Za splošno kurijo Št. Vid — Wolfsberg kandidirajo župana Tatschla iz Kolnic v labodski dolini. Njegov protikandidat nemških nacionalcev je kmet Grössbauer. Za vol. okraj spl. kurije Šmohor-Špital-Feldkirchen kandidirajo kršč. soc. župana Hofera iz Penka. Protikandidat mu je dr. Steinwender. V splošni kuriji v beljaškem vol. okr. kandidira kršč. soc. pos. Kaufmann. Drugi kandidati se še nastavijo!

v **Velika nesreča v Gaštelnski dolini.** Blizu postaje Bückstein v zgornji Gaštelnski dolini je v nedeljo snežni plaz vtrgal s seboj dve delavski koči, v katerih je baš zajutrkovalo 39 delavcev, zaposlenih pri zgradnji predora. Izkopali so do včeraj 15 mrtvih in 12 živih. Ostale se še išče. — Železniški minister Wrba je podaril 2000 kron za žrtve katastrofe.

d **Iz Koroškega** prihajajo zopet poročila o grdem vremenu, o silnih snežnih zapadih, ki ovirajo ves promet. Silni snežni plazovi se vale v doline, razdirajo hiše in zahtevajo človeških žrtev. Še večjih nesreč se pričakuje, ko se prične sneg taliti. — Pri Malborgetu je 3 m visok sneg; kraj je odrezan od sveta; primanjkovati je začelo živil. — Pri Paternjonu je zasulo 4 delavce, od katerih eden zapušča 6, drugi 7 otrok. — Na vseh cestah je človek v nevarnosti, da se zdajinzdaj prikotali kak snežni plaz in ga pokoplje. — Tudi pri Železni Kapli je plaz v neki gozdni koči zasul dva delavca.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Frankove kreature v Zagrebu so zopet začele svoje delo. Pred hišo dr. Medakovića, voditelja srbske samostalne stranke, ki je okrivljena veleizdaje, se ponavljajo burne demonstracije. Policija je hišo zastražila. — Na cesti so bili od Frankovih cicibambul napadeni koalicijski poslanci Supilo, Banjanin in Pribičević. Slednja dva sta precej ranjena.

Minolo soboto je hrvatski delegat v ogrskem državnem zboru dr. Šurmin stavil interpelacijo, v kateri razkriva doslej neznanu dejstva, iz katerih je jasno razvidno, da je vso to veleizdajsko komedijo uprizoril ban Rauch s svojimi kreaturami.

Dr. Šurmin dokazuje, da je imel

baron Rauch v osebi časnikarja Maksa Kandta v Zagrebu svojega zaupnika, kateremu je dal nalogo in nasvete, naj išče materijal, ki bi kompromitiral srbsko samostalno stranko, z drugimi besedami, naj mu išče veleizdajalce. Ta je, misleč, da se banu gre samo za opravičenje njegovih trditev v časopisu, da se pa tudi ne bo zapiralo, po svojih zaupnikih Kukiću in fotografu Šimiću res tudi iskal materijal, dobil od Raucha tekom 5 mesecev 7 tisoč kron, a je prestal takoj ko je videl, da se gre za osebno svobodo osumnicenih.

v **Telefonsko centralo v Turinu** je požar včeraj zjutraj uničil.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Vojska ali mir?

Petrograd, 9. marca. (Brz. „Nar. Dn.“) Ruski minister zunanjih zadev Izvoljskij je rekel v nekem razgovoru, da Rusija stremi za tem, da ne pride do vojske na Balkanu.

Pariz, 9. marca. (Brz. „Nar. Dn.“) Iz Petrograda se poroča, da je srbska vlada včeraj popoldan odposlala cirkularno spomenico na velesile in posebno na Avstro-Ogrsko. V spomenici se naglašja, da hoče Srbija mirno sporazumljenje in da je opustila zahtevo po teritorijalni odškodnini. Tudi sobotna izjava avstro-ogrškega poslanika v Belgradu grofa Forgacha o obnovitvi trgovinske pogodbe Avstro-Ogr. s Srbijo je napravila v Srbiji ngoden utis.

Različne vesti.

Dunaj, 9. marca. (Brz. „Nar. Dn.“) Domobranski general Varešanin je imenovan za poveljaječoga generala in šefa žandarmerije v Bosni.

Vojska ali mir?

Nevolja v Srbiji radi zažugane carinske vojske.

o **Belgrad, 8. marca.** Vest, da Avstro-Ogrska ne namerava predložiti zbornicama trgovinske pogodbe s Srbijo, je napravila tukaj zelo mučen vtis. Politični krogi so radi tega zelo vzuevoljeni proti Avstro-Ogrski. V teh krogih se sodi, da hoče Avstro-Ogrska s tem, da ne sklone trgovinske pogodbe, srbske trgovce prisiliti, da pritisnejo na vladu, naj radi gospodarskih interesov države popusti v političnih vprašanjih, posebno v vprašanju priklopljenja Bosne in Hercegovine. Toda domoljubni srbski trgovci tega ne bodo storili. Na drugi strani je pa triletna carinska vojska z Avstro-Ogrsko Srbe pončila, da Srbija brez vsake nevarnosti za svoje gospodarsko življenje lahko vzdrži carinsko vojsko z Avstro-Ogrsko. V poslanskih krogih se čudijo, da se Avstro-Ogrska sklicuje v uradni spomenici na srbsko vladu, da se je Srbija odločila svojo politiko glede Bosne in Hercegovine spremeniti. Ali bi ne bilo bolje, da bi počakala uraden odgovor srbske vlade? Sicer pa trgovinska pogodba nima z mednarodnim vprašanjem priklopljenja Bosne in Hercegovine nič opraviti. — Srbska vlada bo torej sprejela ponudbo na znanje, ne da bi se sedaj mogla pogajati o gospodarskih vprašanjih na politični podlagi.

Avstriji prijazno razpoloženje na Ruskem?

o **Petrograd, 8. marca.** Včeraj se je sestel ministerski svet pod predsedstvom ministerskega predsednika Stolipina, na katerem so bili zastopani tudi oktobristi in vodje desnice. Kakor se je izvedelo, se je baje sklenilo, da Rusija na noben način ne bo podpirala srbskega šovinizma

o Petrograd, 8. marca. — Zadnja avstro-ogrška spomenica na srbsko vlado ni našla tukaj nobene opozicije in se jo pozdravlja, če bo mogla položaj razbistriti. Avstro-ogrski poslanik grof Berchtold se je včeraj pogovarjal z ministrom zunanjih zadev Izvoljskim. Pogovor je bil popolnoma spravljiv in prijateljski.

Ruska spomenica.

o Cetinje, 8. marca. Uradni list poroča, da je ruski poslanik 3. t. m. izročil vladi kopijo ruske spomenice z znanimi nasveti Srbiji.

Srbska spomenica.

o Beograd, 8. marca. Govori se, da je Rusija prosila srbsko vlado, naj ji pojasni nekatera mesta v srbski spomenici. Zato se je priobčenje te note zakasnilo. Ko pride iz Petrograda definitivno potrdilo, se bo takoj objavila.

Angleška za konferenco.

o London, 8. marca. „Daily Mail“ piše, naj Aehrenthal zadevo predloži velesilam in naj ne zahteva, da se sam pogaja s Srbijo, ki je majhna država in s katero se lahko velikodušno postopa. Srbija je na kolenih in če Aehrenthal hoče, da jo prime za vrat in prisili, da se spokori na Dunaju, lahko zaigra ngoden uspeh. Velesile bi stale ob strani in Avstro-Ogrska bi zgubila možnost spraviti Srbijo z usodo, katero ji je naklonila Evropa.

Narodni gospodar.

o Živnostenska banka za Češko in Moravsko je imela v nedeljo občni zbor. Čistega dobička ima 2.278.768 K, s preostankom od lani 2.558.868 K, od tega se izroči po pravilih 143.615 K rezervnemu zakladu. Čisti dobiček odgovarja 8'07% nemu obrestovanju akcijskega kapitala po 30 milijonov kron. Razdelila se bo 6'5% na dividenda.

o Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani imela je dne 4. sušca t. l. svoj IX. redni občni zbor. Iz bilaučnega poročila za preteklo leto posnamemo sledeče podatke: Aktiva: blagajna K 299.775'94, menice: K 5.438.225'29, devize, valute in novci K 36.930'84, predjumi na vrednostne papirje kron 1.814.126'86, vrednostni papirji kron 1.075.818'20, dolžniki K 7.583.759'40, realitete in oprava K 200.927'56. Pasiva: Delniški kapital K 3.000.000'—, vloge na knjižice K 4.279.981'61, vloge na tekoči račun K 7.015.078'70, upniki K 1.529.251'02, transitne obresti kron 47.298'39, rezervni zaklad: K 322.192'36, pokojninski zaklad K 30.347'10, čisti dobiček l. 1908 K 217.104'81, skupno s prenosom dobička iz l. 1907 kron 224.830'91. Račun izgube in dobička izkazuje v breme: Obresti K 706.328'40, upravnih stroški, plača in stanarina: K 111.427'96, davki in pristojbine K 40.426'29, odpis inventarja in negotovih terjatev K 9.104'32, čisti dobiček za l. 1908 inkl. prenos iz leta 1907

K 224.830'91. V dobro: obresti kron 924.363'69, iznos bančnih poslov in realitet K 160.028'09, prenos dobička iz l. 1907 K 7.726'10. V preteklem poslovnem letu zvišala se je delniška glavica od kron 2.000.000'— na kron 3.000.000'— skupni promet vseh bančnih oddelkov znašal je K 632.340.981'66.

Na predlog upravnega sveta sklenil je občni zbor izplačati 6% dividendo t. j. K 24'— za vsako delnico, kar znaša skupaj K 120.000'— nadalje odkazati od čistega dobička rezervnemu zakladu K 27.807'64, pokojninskemu zakladu K 5.000'—, posebnemu rezervnemu zakladu 30.000'— v dobrodelne namene K 7.000'— in K 24.398'31 prenesti na nov račun.

Z veseljem konstatiramo ta lep napredek Ljubljanske kreditne banke, katera s svojimi podružnicami v Spljetu, Trstu, posebno pa v Celovcu neumorno deluje za povzdigo in procvit slovenskega oziroma jugoslovanskega gospodarstva. In letos že prične z gradnjo lastne palače, katera ne bo le dostojna in ponosna reprezentantinja Ljubljanske kreditne banke, ampak tudi kras in dika metropole slovenske — bele Ljubljane.

Tržne cene.

8. marca.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za marc 34'—, za maj 34'—, za september 31'75, za december 31'—.

Tendenco stalna. Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'40, za oktober — december K 22'20. Tendenco trdna. — Vreme lepo.

Sladkor. Trst: Centrifugale Pilés prompte K 29¹/₄ do 30¹/₂, za v dobavi K 30— do 30⁷/₈. Tendenco stalna.

Budimpešta, 8. marca. Pšenica za april 13'68, pšenica za maj 13'39, pšenica za oktober K 11'39, rž za april K 10'45, rž za oktober K 9'54, oves za april K 8'80, oves za oktober K —, koruza za maj K 7'68. Promet 10.000 met. st.

Budimpešta, 8. marca. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 142 do 145 vin., mlade, srednje 142 do 145 vin., mlade, lahke 142 do 145 vin.; zaloga 21.271 kom.

Svinjska mast v Budimpešti: 150'—, namizna slanina 130'—.

Borza za kmetijske pridelke: Za pšenico se je zahtevalo 10 vin. več in tudi za koruzo 5 vin. več, oves in ječmen sta bila v nespremenjenih cenah.

Produktni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 31'25, moka za prihodnji mesec 31'40, moka za maj — junij 31'90, moka za maj — avgust 31'95, pšenica za tekoči mesec 24'20, pšenica za prihodnji mesec 24'40, pšenica za maj — junij 24'80, pšenica za maj — avgust 24'70, rž za tekoči mesec 16'65, rž za prihodnji mesec 16'75, rž za maj — junij 16'85, rž za maj — avgust 16'85.

Živinski trg na Dunaju: Prignalo se je 4877 komadov. Notirali so za met. stot žive teže: prima ogrski pitani voli K 70—76, gališki K 76—80, nemški K 84—91. Tendenco slaba.

Društvene vesti.

v Središče. Bralno društvo „Edinost“, uprizoni dne 14. sušca v šolskih prostorih v Središču, narodno igro v štirih dejanjih, „Divji lovec“. Začetek ob pol 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži, 80 v. stojišče, 40 v. Ker je čisti dobiček namenjen ubogi šolski mladini, se preplačila hvaležno sprejemajo. K mnogobrojni udeležbi se vljudno vabi.

v Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju naznanja, da se vrši VI. redni obč. zbor v soboto 13. tm. v restavraciji „Zum Magistrat“, I. Lichtenfelsg. 3, z običajnim sporedom. Začetek ob pol 8 uri zvečer.

Odda se dobrodoča

trgovina

z mešanim blagom in deželnimi pridelki v nekem kraju na Spodnjem Štajerskem, v kojem je velika lesna industrija, radi družbinskih razmer pod jako ugodnimi pogoji. — Eksistenca je zagotovljena. Natančnejša poročila daje **Alojzij Koser**, trgovec v Mislinjah. 151 6-2

I. redni občni zbor akad. teh. društva „Triglav“ v Gradcu za letni tečaj 1909 se vrši v soboto, dne 13. tm. ob 8. zvečer z običajnim sporedom. Slovanski gostje dobrodošli!

v Akademično društvo „Tabor“ v Gradcu ima svoj VI. redni občni zbor v soboto, dne 13. tm. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih, Schönangasse 17./I.

SURNA

in modno blago
: za obleke :
priporoča firma

Karel Rocian

tvornica za sukno
Humpolca na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko.

112 50-11

Zahvala.

Za mnogobrojne tolažljive dokaze iskrenega sočutja in sožalja ob priliki smrti nepozabne hčerke, sestre, svakinje in tete, gospodične

Josipine Jan

kakor tudi za častno in obilno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo tem potom častiti duhovščini, darovalcem vencev, zadrugi krojačev v Celju, snloh vsem udeležnikom spreveda, najtoplejšo zahvalo.

CELJE-BREG, dne 9. sušca 1909.

152 1

Žalujoči ostali.

Oddaja šolske stavbe v St. Pavlu

Savinjska dolina.

Zmanjševalna dražba vršila se bode dne **22. marca t. l.** ob 9. uri dopoldne za izključno ceno 67000 K.

Stavbeni operat, načrti in stroškovnik so pri šolskem vodstvu Št. Pavel na vpogled.

Vsak dražitelj mora pred udeležbo dražbe položiti 10% vadij t. j. znesek 6700 K.

Krajni šolski svet Št. Pavel, Savinjska dolina.

Načelnik: **Wečaj**.

149 3 2

Zvezna trgovina
Rotouška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnimi in risalnimi orodjem priporoča: kancelijski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovrtni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresopki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in pošiljalnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3.

Cek. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so danes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleheral ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemanju usilil nehoče prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudil v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. **Zvezna tiskarna v Celju**. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotiskalnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristrojji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Zvezna knjigoveznica
Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svojim!

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradam v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpriprostejše do najfinije izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadržne knjige s črnimi, zlatimi in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natis na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Aktivi fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.

43 150-25